

Klagenemnda for krav om kompensasjon og billighetserstatning
for psykiske belastningsskader som følge av deltakelse i
internasjonale operasjoner

Unntatt off., jf. offl § 13.1 jf. fvl § 13.1

VEDTAK

Klagesak nr.: 13/2011

Klager: [REDACTED]

Klagers prosessfullmektig: Advokat Anne Lotte Gulbrandsen

Klagen gjelder: Krav etter forskrift 2009-12-22 nr. 1768
om særskilt kompensasjonsordning

Beslutningsdato: 12. januar 2011

I behandlingen har deltatt: Anne Stine Eger Mollestad
Eva Klepsland Drageset
Odd Helge Olsen
Trond Jørgensen

Konklusjon: Klagen tas delvis til følge. Skadelidte innvilges
kompensasjon basert på 80 % ervervmessig uførhet
som følge av tjenestegjøring i Libanon.
Saksomkostninger i anledning klagen dekkes i sin
helhet.

1. Sammendrag av sakens faktiske sider

Klagen gjelder krav etter forskrift 2009-12-22 nr. 1768 om særskilt kompensasjonsordning for psykiske belastningsskader som følge av deltakelse i internasjonale operasjoner (kompensasjonsforskriften).

[redacted] heretter kalt skadelidte, tjenestegjorde i Libanon i perioden [redacted]

[redacted] Han har ikke søkt om og mottar ikke ytelser fra NAV. Statens pensjonskasse (SPK) mottok den 30. juni 2008 krav om erstatning etter den særskilte kompensasjonsordningen fra skadelidte. Det er i saken utarbeidet spesialisterklæring i samsvar med særskilt mandat utarbeidet av Forsvarsdepartementet (FD). Skadelidtes sykdomsbilde synes tilstrekkelig opplyst for nemnden.

Med henvisning til spesialisterklæringen og sakens øvrige dokumenter avslo SPK kravet om full utbetaling etter kompensasjonsforskriften § 4. SPK la til grunn at det var sannsynliggjort en årsakssammenheng mellom FN-tjenesten og skadelidtes psykiske plager. Videre la SPK til grunn at skadelidte var delvis varig ervervmessig ufør, med en uføregrad tilsvarende 50 %.

Skadelidte påklaget avgjørelsen med den begrunnelse at SPK har lagt for stor vekt på hans sporadiske arbeidsforhold, og at han i realiteten ikke innehar en restervervsevne.

I påvente av at Klagenemnda for kompensasjon og billighetserstatning ble opprettet, ble klagen behandlet av FD. Departementet la til grunn at skadelidte lider av psykiske plager som følge av tjenestegjøringen i Libanon, men at han innehar en klar restervervsevne. FD innvilget kompensasjon basert på at skadelidte er ervervmessig ufør tilsvarende 60 %.

2. Klagenemndens vurdering

Nemnden legger til grunn at skadelidte har en varig psykisk belastningsskade som følge av tjenestegjøringen i Libanon. Det sentrale spørsmålet er hvilken ervervmessig uføregrad skadelidte er påført som følge av dette. Basert på de foreliggende opplysninger, må Klagenemnda ta stilling til om skadelidte har en restervervsevne, eller om hans plager er av en slik karakter at denne ikke kan utnyttes.

I spesialisterklæringen som er innhentet i anledning saken, beskriver den sakkyndige en "stabil ustabilitet, som vil medføre at man i medvind vil fungere tilsynelatende godt, for så nokså plutselig å fungere dårlig." Ustabiliteten vanskeliggjør relasjoner og forpliktelser over tid. Den sakkyndige konkluderer med at skadelidte ikke er arbeidsmessig ufør, at han kan jobbe mye og hardt i perioder, men at han så vil kunne få nærmere beskrevne problemer som gjør at han faller ut. Skadelidte beskriver en meget krevende livssituasjon og en høy grad av mestringssevne.

Skadelidte har hatt en rekke ulike yrker og fungert godt over perioder, hvorefter han har droppet ut. Han har selv valgt å trekke seg fra sine ulike ansettelsesforhold, i stedet for å bli sykmeldt og ta i mot eventuell behandling. Han har i senere år arbeidet noe [redacted] beskjedne lønn og relativt fleksibel arbeidstid. Han har også arbeidet som [redacted] Han har pr i dag ikke fast arbeid.

Det er reduksjonen i den ervervmessige evnen som er gjenstand for kompensasjon. Også ulønnet arbeid er således relevant i funksjonsvurderingen såfremt dette kan sies å være ervervmessig.

Ut fra de foreliggende opplysninger, er det på det rene at skadelidte er påført en psykisk belastningslidelse som følge av FN-tjenesten, som har påvirket ham i betydelig grad i hans etterfølgende liv. Det synes ikke tvilsomt at dette til tross for den sakkyndiges konklusjon om at han ikke er arbeidsmessig ufør, har hatt stor innvirkning på hans ervervsevne. Når Nemnden likevel ikke finner å ta hans krav fullt ut til følge, knytter dette seg til at skadelidte dels har utvist evne til å utnytte

en ervervsevne, om enn ikke til inntektsbringende arbeid i senere tid. Nemnden vektlegger videre at skadelidte ikke har tatt i mot eller i alle tilfelle fått utredet muligheter for behandling, men basert på egen vurdering avstått fra adekvat medisinsk behandling. Han har videre valgt ikke å ta i mot tilbud om attføring og har således ikke fått utredet sitt funksjonsnivå, sine muligheter for å komme i arbeid eller evt tilstås uførepensjon. Han har ei heller utnyttet de muligheter som ligger i sykelønnsordningen, som gir stor grad av muligheter for fravær når han etter å ha jobbet mye og hardt i perioder, faller ut. Det ligger ingen kritikk i dette fra Nemndens side, men samtidig er det Nemndens oppfatning at skadelidte for en viss del må ta ansvaret for sine egne valg om ikke å ta i mot tilbud om behandling og attføring. Skadelidte har en tapsbegrensningsplikt, og det må stilles krav om at de mest nærliggende muligheter uttømmes før krav om erstatning kan innvilges. Det vises for så vidt til Rt 2003 s 1358 om skadelidtes generelle plikt til å begrense sitt tap.

Nemnden har likevel etter en helhetsvurdering funnet grunnlag for å innrømme skadelidte ytterligere en dekning på 20% utover de 60% han allerede har mottatt. Nemnden kan likevel ikke med bakgrunn i de foreliggende opplysninger, imøtekomme kravet om 100% kompensasjon, idet det for Nemnden fremstår som overveiende sannsynlig at skadelidte har en restervervsevne han kan nyttiggjøre seg.

Kompensasjon til utbetaling utgjør dermed 20 % av maksimal erstatning, og skal beregnes på grunnlag av någjeldende grunnbeløp. Dette utgjør kr. 554.512.

For klageomgangen er det fremsatt krav om dekning av utgifter til juridisk bistand stort kr. 31.500,- inkl. mva. I henhold til forskrift av 24. juni 2011 om klagenemnda § 11, dekkes rimelige og nødvendige utgifter til juridisk bistand i anledning klageomgangen. Klagenemnda finner kravet noe høyt, men finner å legge det til grunn.

3. Konklusjon

Klagen tas delvis til følge. Skadelidte anses å ha en varig ervervsmessig uførhet tilsvarende 80 % som følge av FN-tjenesten i Libanon. SPK skal utbetale ytterligere kompensasjon på kr. 554.512,-.

Vedrørende saksomkostninger for klageomgangen skal SPK utbetale kr. 31.500,- inkl. mva.

Vedtaket er enstemmig.

Oslo, 27. januar 2012

Anne Stine Eger Møllestad
Klagenemndens leder